

כיתה
ה'

לגלות את השונות המשתקפת ביצירה הספרותית

ילדות משתפות ילדות בסיפורה של השונות

מטרות

- התנסות בשיתוף תלמידות בכיתה בסיפורה של השונות ובמסריה ביצירה הספרותית.
- התנסות בהפעלת תלמידות בכיתה סביב ערך השונות בעקבות יצירה ספרותית.
- בירור משמעותם היישומית של מסרים בנושא השונות לחיי היום-יום של חברת התלמידות בכיתה.

מודל ההפעלה

ילדות משתפות ילדות בסיפורה של השונות ביצירה הספרותית ומבררות מסרים לחיי היום-יום בחברת הילדות.

המהלך המקדים המוצע למורה

- בחרי 3-5 תלמידות שתשתפנה את חברותיהן בסיפורה של השונות בעקבות יצירה ספרותית.
- ודאי שהתלמידות מכירות את ביטוייה האפשריים של השונות העשויים להשתקף ביצירה הספרותית, כמו: שונות במראה, בארץ המוצא, בתחביב, במנהגים, במסורת, בכישורונות, באורח החיים ועוד.
- שוחחי עם תלמידות על יצירות ספרותיות שניתן לזהות בהן קשרים לנושא השונות, כמו: שיר, סיפור, אגדה, סיפור עם, משל, ועוד.
- תוכלי להיעזר ברשימת ספרי הקריאה המפורסמת בקלסר מפתח הל"ב.
- חלקי לתלמידות את כרטיס ההכנה המצורף ובררי עמן:
- מה נדרש מהן בשלבים השונים המפורטים בכרטיס.
- מהו לוח הזמנים המומלץ לכל שלב בהצגת היצירה והמסר/ים ובהפעלת החברות.
- מהם המשאבים העומדים לרשותן, כמו: ספרי קריאה, חומרים להפעלת החברות ועוד.

ילדות משתפות ילדות בסיפורה של השונות ביצירה הספרותית כרטיס הכנה למנחות

שלב א' - בירור השונות ביצירה הספרותית

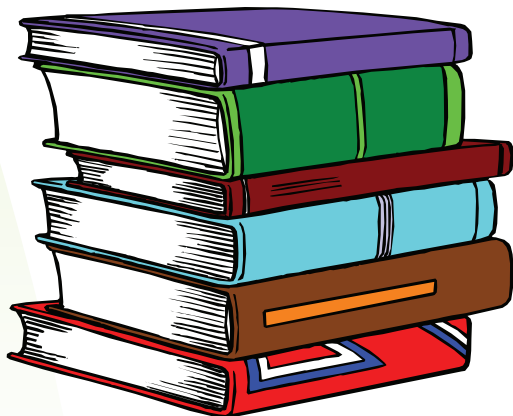
- בחרו יצירה ספרותית (שיר, סיפור, משל, אחר) שיש בה התייחסות לנושא השונות או השונה בחברה. בבחירת היצירה תוכלו להיעזר ברשימת ספרי הקריאה המופיעה בקלסר "מפתח הל"ב".
- קראו את היצירה ושוחחו:
  - מי הוא השונה ביצירה? במה הוא שונה?
  - מה מרגיש השונה? מדוע?
  - עם אלו קשיים מתמודד השונה? כיצד הוא מתמודד עמם?
  - מהו יחס הסביבה אל השונה?
- זהו את המסר/ים בנושא השונות שניתן ללמוד מהיצירה ונסחו אותם בקצרה.

שלב ב' - היערכות לשיתוף החברות בכיתה

- תכננו כיצד תציגו את היצירה והמסר/ים בפני חברותיכן בכיתה. באפשרותכן:
  - להמחזיז את היצירה בשלמותה או בחלקה. זכרו לשלב בהמחזה את המסר/ים.
  - להקריא את היצירה בשלמותה או בחלקה. זכרו להתייחס גם למסר/ים.
  - להקריא/לשיר שיר מפרי עטנן העוסק ביצירה ובמסר/ים.
  - להציג את השונה ביצירה באמצעות איור, בובת אצבע, אחר.
- להציג קומיקס שתאיירו. שלבו בקומיקס דו שיח בין הדמויות לבין השונה ביצירה ואת המסר/ים.
- להקריא מכתב שתכתבו לשונה או לסביבתו. הקפידו לשלב את המסר/ים במכתב.
- להדגים ריאיון/מפגש דמוי עם השונה ביצירה. הקפידו לשלב את המסר/ים.
- בררו לאלו חומרים אתן זקוקות לצורך הצגת היצירה והמסר/ים בפני חברותיכן בכיתה.

שלב ג' - היערכות להפעלת החברות בכיתה

- תכננו כיצד תפעילו את חברותיכן בצורה חוויתית. רעיונות להפעלות:
- עריכת חידון בנושא השונות ביצירה ובכלל.
- כתיבת פתגמים המתקשרים לשונות ואיורים.
- הרכבת פאזל של השונה, המסר, אחר.
- הכנת יצירה: ציור, קולאז', קיפולי נייר, אחר.
- הכנת מתנה לשונה ביצירה.
- השלמת תשבץ, איתור מילים בתפזורת.
- התנסות במשחקים כמו: התאמה, לוטו ועוד.
- בררו לאלו חומרים אתן זקוקות לצורך הפעלת חברותיכן.

שלב ד' - היערכות ליישום המסר/ים מהלכה למעשה

- חשבו כיצד ניתן ליישם את המסר/ים בחברת הילדות בכיתתכן והתכוננו לספר/לשוחח על כך עם חברותיכן.
- כתבו את המסר/ים שברצונכן להציג בפני חברותיכן על גבי רצועת בריסטול שתתלו בכיתה.

שלב ה' - היערכות לבקשת משוב מהחברות

- חשבו האם ברצונכן לקבל משוב מחברותיכן על השיתוף במסר/ים בעקבות היצירה ועל ההפעלה.
- שוחחו על מה תרצו לקבל משוב וכיצד תרצו לקבל זאת (בפנייה ישירה או בכתב).

שלב ו' - רגע לפני... עוצרים ובודקים

- זכרו שלרשותכן 45 דקות בסה"כ.
- החליטו כמה זמן תקדישו לכל אחד מהשלבים הבאים:
  - א. שיתוף בעקבות היצירה.
  - ב. הפעלה
  - ג. שיח על המסר/ים.

לכיתות
א-1

רשימת ספרי קריאה

שם הוצאה	שם המחבר	שם הסיפור
גיטלר	חיים ולדר	אני ג'נגי' / ילדים מספרים על עצמם - חלק א'
גיטלר	חיים ולדר	בלגניסט / ילדים מספרים על עצמם - חלק ה'
גיטלר	חיים ולדר	דיסלקציה / ילדים מספרים על עצמם - חלק ב'
גיטלר	חיים ולדר	דומים ושונים / ילדים מספרים על עצמם - חלק ב'
מייזליק	שרה קיסנר	האגוז
גיטלר	חיים ולדר	הילד עם המסכה / ילדים מספרים על עצמם - חלק ב'
גיטלר	חיים ולדר	הילד בכסא הגלגלים / ילדים מספרים על עצמם - חלק א'
פלדהיים	עדנה מנת	הילדה הכי חמודה / שוקו חם
פלדהיים	פנינה הרצוג	המסע אל הבית הוורוד
גיטלר	חיים ולדר	הנמון / ילדים מספרים על עצמם - חלק א'
זרקור	רבקה פוריס	זר לא יבין / זרקור תשס"ח
גיטלר	חיים ולדר	חריג / ילדים מספרים על עצמם - חלק א'
רובינשטיין	תמר סולובייצ'יק	ילדה אחת עם שתי גומות
ישורון	לאה פריד	כבוד / ילדותינו לכיתה ו'
מייזליק	שרי וולך	כבר לא חלום / אצלנו בחצר
מייזליק	שרי וולך	כובע לבן / אצלנו בחצר
מייזליק	שרי וולך	(לא) לקפוץ בחבל / אוהבים אותך ילד
מייזליק	שרי וולך	מבחן בשולחן שבת / אוהבים אותך ילד
יפה נוף	א.לפידות	נו, נתי
פלדהיים	יפה גנז	סבתא שמחה ועץ הקינמון
פלדהיים	עדנה מנת	עץ של כל מיני תפוזים / שוקו חם
מייזליק	שרי וולך	צימוקים / אוהבים אותך ילד
מייזליק	שרי וולך	צירה ועוד ניקודים... / אוהבים אותך ילד
אור החיים	חיה ישראלי	רביעיה בכורת
דני ספרים	לאה פריד	רגישות / גלגל חוזר בעולם
מייזליק	שרי וולך	שמחת התורה / אצלנו בחצר
הוצאת המורה	יפה גנז	תלמידה חדשה / שלושה פרפרים

"מפתח הל"ב" - תכנית חברתית ערכית לבתי הספר היסודיים

התכנית פותחה במשרד החינוך באגף לחינוך יסודי והותאמה למגזר החרדי באגף לחינוך מוכר שאינו רשמי

מפתח הלב
החינוך לחיים בחברה